

Olimpiada Națională de Fizică

Târgoviște, 3 – 7 mai 2019

Proba experimentală

A. Determinarea indicelui de refracție al sticlei

Materiale la dispoziție:

O lentila biconvexa simetrică din sticlă

O oglindă plană

Un creion cu vârf ascuțit

Clemă de prindere, rigla gradată

Un pahar cu apa și o linguriță

Se cunoaște: indicele de refracție al apei: $n_{ap\grave{a}}=1,33$

Cerințe:

I.

a) Descrieți principiul metodei	4,5 puncte
b) Întocmiți un tabel cu date experimentale care să conțină 5 determinări și determinați distanța focală a lentilei biconvexe cu o eroare de până la 1%	2,5 puncte
c) Determinați valoarea indicelui de refracție al materialului din care este confecționată lentila biconvexă.	2,5 puncte
d) Indicați 3 surse de erori în acest experiment.	0,5 puncte

II. Completează *Foaia de răspunsuri* folosind spațiile alocate

Olimpiada Națională de Fizică

Târgoviște, 3 – 7 mai 2019

Proba experimentală

Foaie de răspunsuri A

a) Descrierea principiul metodei

1. Durata probei este de **3 ore**.
2. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar neprogramabile.
3. Punctajul acordat: 20 puncte pentru rezolvarea cerințelor, fără puncte din oficiu.

**Olimpiada Națională de Fizică
Târgoviște, 3 – 7 mai 2019
Proba experimentală**

b) Tabel cu date experimentale si determinarea distanței focale a lentilei – 2,5 puncte

--

c) Determinarea indicelui de refracție -2,5 puncte

--

d) Surse de eroare- 0,5 puncte

--

1. Durata probei este de **3 ore**.
2. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar neprogramabile.
3. Punctajul acordat: 20 puncte pentru rezolvarea cerințelor, fără puncte din oficiu.

Olimpiada Națională de Fizică Târgoviște, 3 – 7 mai 2019 Proba experimentală

B. Determinarea accelerației gravitaționale locale din studiul micilor oscilații ale unui pendul fizic

Pendulul fizic este un solid rigid (în cazul nostru un inel metalic subțire, omogen, de lungime $l = 1m$) care oscilează în planul său vertical în jurul unei axe de rotație și ale cărui mici oscilații sunt caracterizate de perioada

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{I}{mgl_c}},$$

în care I - momentul de inerție al pendulului în raport cu axa de rotație, m - masa pendulului, g - accelerația gravitațională locală, l_c - distanța dintre axa de rotație și centrul de masă al pendulului.

Momentul de inerție al pendulului față de axa de rotație este dat de teorema lui Steiner,

$$I = I_0 + ml_c^2,$$

în care I_0 reprezintă momentul propriu de inerție față de o axă centrală care trece prin centrul său de masă și caracterizează distribuția de masă din volumul corpului. Pentru un corp ce poate fi divizat în fragmente mici de mase Δm_k , $I_0 = \sum_k \Delta m_k R_k^2$, în care R_k reprezintă distanța dintre centrul de masă al corpului și fragmentul Δm_k .

Pendulul folosit este un inel de grosime neglijabilă, astfel încât să se poată considera întreaga masă a sa distribuită, față de centru, la o distanță egală cu raza inelului.

Scopul acestui experiment este determinarea accelerației gravitaționale locale. Materialele necesare sunt:

- un inel subțire;
- un suport pentru inel;
- un cronometru.

Se vor efectua 5 măsurători asupra pendulului care oscilează în planul său vertical, iar datele obținute vor fi trecute într-un tabel, împreună cu calculul erorii relative medii pe setul de măsurători efectuate.

Cerințele de îndeplinit sunt următoarele:

1. să se deducă lungimea unui pendul matematic care oscilează sincron cu acest pendul fizic ;
2. să se scrie relația pe baza căreia se determină „ g ” (principiul metodei) ;
3. să se descrie modul de lucru ;
4. să se completeze tabelul cu date experimentale ;
5. să se efectueze calculul erorilor ;
6. să se precizeze 5 surse de eroare.

Toate aceste elemente vor fi trecute în foaia de lucru.

**Olimpiada Națională de Fizică
Târgoviște, 3 – 7 mai 2019
Proba experimentală**

FOAIA DE LUCRU B

1. Principiul metodei (cerințele 1 și 2):

2. Modul de lucru (cerința 3):

1. Durata probei este de **3 ore**.
2. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar neprogramabile.
3. Punctajul acordat: 20 puncte pentru rezolvarea cerințelor, fără puncte din oficiu.

Olimpiada Națională de Fizică

Târgoviște, 3 – 7 mai 2019

Proba experimentală

3. Datele experimentale și calculul erorilor (cerințele 4 și 5):

Nr. masurat.	T_i (s)	g_i (m/s^2)	$\langle g \rangle$ (m/s^2)	Δg_i (m/s^2)	$\langle \Delta g \rangle$ (m/s^2)	ε_g (%)
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

4. Sursele de eroare (cerința 6):

Subiect propus de:

lect. univ. dr. **Oana BUTE**, Universitatea „Valahia” din Târgoviște

lect. univ. dr. **Sergiu DINU**, Universitatea „Valahia” din Târgoviște

prof. **Gabriela DINU**, I. S. J. Dâmbovița

1. Durata probei este de **3 ore**.
2. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar neprogramabile.
3. Punctajul acordat: 20 puncte pentru rezolvarea cerințelor, fără puncte din oficiu.